

LA/Petri Jääskinen/AN

20.6.1985

Työeläkelaitoksille

MYEL 3 §:N JA YEL 2 §:N MUUTTAMINEN

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laeiksi maatalousyrittäjien eläkelain 3 §:n ja yrittäjien eläkelain 2 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan MYEL:ssa ja YEL:ssa säädettäväksi, ettei vakuutusta saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen. Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja Eläketurvakeskukselle annettaisiin kuitenkin oikeus erityisestä syystä sallia vakuutuksen ottaminen.

Ehdotetut lainmuutokset on tarkoitus saattaa voimaan heti eduskunnan hyväksytyä ne.

ELÄKETURVAKESKUS

Melina Pappi

LIITE

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjien eläkelain 3 §:n ja yrittäjien eläkelain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelaisissa ja yrittäjien eläkelaisissa säädettäväksi, ettei vakuutusta saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen. Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja elä-

kerurvakeskukselle annettaisiin kuitenkin oikeus erityisestä syystä sallia vakuutuksen ottaminen.

Ehdotetut lainmuutokset on tarkoitettu saattamaan voimaan heti eduskunnan hyväksyttyä ne.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukaan maatalousyrittäjä on velvollinen ottamaan vakuutuksen vanhuuden, työkyvyttömyyden ja kuoleman varalta maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta.

Yrittäjien eläkelain (468/69) mukaan yrittäjä on velvollinen ottamaan vakuutuksen vanhuuden, työkyvyttömyyden ja kuoleman varalta työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa harjoittavasta eläkelaitoksesta taikka sellaisesta vakuutusyhtiöstä tai avustuskassalain mukaisesta eläkekassasta, joka harjoittaa yksinomaan yrittäjien eläkelaisissa tarkoitettua toimintaa.

Maatalousyrittäjä on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan soveltamalla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa perusprosenttia tietyn laskusäännön mukaan. Yrittäjä on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan vahvistetusta työtulosta soveltamalla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa maksuprosenttia.

Jos maatalousyrittäjä on laiminlyönyt maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen vakuutuksen ottamisen, maatalousyrittäjien eläkelaitos vahvistaa hankkimansa selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella työtulon ja perii vakuutus-

maksun, jota eläkelaitos voi laiminlyönnin ajalta korottaa enintään kaksinkertaiseksi.

Jos yrittäjä on laiminlyönyt yrittäjien eläkelain mukaisen vakuutuksen ottamisen eikä kehotuksen saatuaan korjaa laiminlyöntiään eläkerurvakeskuksen määräämässä kohtuullisessa ajassa, eläkerurvakeskus ottaa vakuutuksen yrittäjän puolesta. Tällöin eläkelaitos vahvistaa hankitun selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella työtulon. Eläkerurvakeskus voi määrätä, että vakuutusmaksu on vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin ajalta korotettava kuitenkin enintään kaksinkertaiseksi.

Maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain säännökset eivät anna vastausta siihen, voidaanko yrittäjän kuoleman jälkeen järjestää mainittujen lakien mukainen eläketurva, jos yrittäjä ei ole eläessään ehtinyt hakea itselleen vakuutusta. Asia on viime aikoina tullut esiin muutoksenhaun yhteydessä, jolloin siihen on otettu se kanta, että yrittäjälle ei voida vakuutusta ottaa hänen kuolemansa jälkeen. Asian tärkeyden vuoksi laissa pitäisi lausua eläketurvan järjestämisestä yrittäjän kuoleman jälkeen. Jos lähdetään siitä, ettei eläketurvaa voi ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen, tulisi myös ottaa huomioon ne tapaukset, jolloin yrittäjän jälkeen jää henkilöitä, joilla olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, jos

vakuutus olisi otettu. Yrittäjän kuoleman jälkeen tulisi voida poikkeuksellisesti järjestää eläketurva, jos erityiset sosiaaliset syyt sitä vaativat. Taloudellinen riippuvaisuus edunjättäjästä voisi olla sen laatuinen syy, joka puoltaisi poikkeuksen tekemistä. Salliessaan poikkeuksen tekemisen eläketurvakeskus ja maatalousyrittäjien eläkelaitos kiinnittäisivät huomiota myös siihen, tuleeko vakuutusmaksu suoritetuksi.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että maatalousyrittäjien eläkelain 3 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti ja yrittäjien eläkelain 2 §:ään uusi 2 momentti, joissa säädettäisiin, että maatalousyrittäjien eläkelaisissa ja yrittäjien eläkelaisissa tarkoitettua vakuutusta ei saisi ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen. Erityisestä syystä pesän osakkaan hakemuksesta maatalousyrittäjien eläkelai-

tos tai eläketurvakeskus voisi kuitenkin sallia eläketurvan järjestämisen.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole mainittavaa taloudellista merkitystä.

3. Voimaantulo

Lait on tarkoitus saattaa voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 3 §:ään uusi näin kuuluva 2 momentti:

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vakuutusta ei saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen, ellei maatalousyrittäjien eläkelaitos kuolinpesän osakkaan hakemuksesta erityisestä syystä toisin päättä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

2.

Laki
yrittäjien eläkelain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 2 §:ään uusi näin kuuluva 2 momentti:

2 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vakuutusta ei saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen, ellei eläketurvakeskus kuolinpesän osakkaan hakemuksesta erityisestä syystä toisin päättää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri

Matti Puhakka